

TRAKŲ R. LENTVARIO 1-OSIOS VIDURINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų r. Lentvario 1-osios vidurinės mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka parengta vadovaujantis „Mokinių vertinimo samprata“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256, Bendrojo ugdymo mokyklų 2011-2013 metų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-1016, Bendrojo ugdymo mokyklos bendrosiomis programomis.

2. Tvarkoje aptariami tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, tipai ir būdai, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, informavimo tvarka.

3. Tvarkos apraše vartojamos šios sąvokos:

3.1. vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, komentavimas ir apibendrinimas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas;

3.3. įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie pasiekimus ir pažangą;

3.4. idiografinis (individualus) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniais vertinama (ne)daroma pažanga.

4. Pagrindiniai vertinimo tipai (klasifikuojama pagal vertinimo paskirtį):

4.1. **diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą, kurso dalį, kad toliau galima būtų numatyti mokymosi perspektyvą; skatina mokinius ir mokytojus bendradarbiauti;

4.2. **formuojamasis vertinimas** – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, stiprinti daromą pažangą, skatina mokinius analizuoti ugdymąsi, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

4.4. **apibendrinamasis vertinimas** – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

4.4. **kriterinis vertinimas** – tai vertinimas, kurio pagrindas – standartai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

5. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

5.1. **formalusis vertinimas** – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas; užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas;

5.2. **neformalusis vertinimas** – tai vertinimas, kuris vyksta nuolat stebint, kalbant, diskutuojant;

5.3. **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas balais;

5.4. **signalinis pusmečio įvertinimas** – likus mėnesiui iki pusmečio pabaigos iš esamų pažymių vedamas aritmetinis vidurkis, leidžiantis mokiniui įsivertinti esamą situaciją.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Vertinimo tikslai:

6.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

6.2. pateikti mokyklos bendruomenei informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus, pažangą;

6.3. įvertinti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę ir priimti pagrįstus sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. padėti mokiniui įsivertinti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį;

7.2. suteikti mokiniams pagalbą, atitinkančią jų poreikius;

7.3. pagelbėti mokytojui išvelgti mokinio ugdymosi galimybes, nustatyti mokymosi spragas, ugdymo turinį diferencijuoti ir individualizuoti;

7.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi;

7.5. stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų ir mokyklos.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimo nuostatos:

8.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

8.2. vertinama tai, kas buvo numatyta ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir mokomojo dalyko gebėjimai;

8.3. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;

8.4. pagrindinis vertinimo orientyras – Bendrosios programos;

8.5. vengiama lyginti mokinių tarpusavio pasiekimus.

9. Vertinimo principai:

9.1. pozityvumas ir konstruktyvumas – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos mokymosi spragos, padedama jas ištaisyti;

9.2. atvirumas ir skaidrumas: su mokiniiais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų;

9.3. objektyvumas ir veiksmingumas, informatyvumas: siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai, vertinimo metodikos. Pažymys naudojamas mokinių pasiekimų formaliam įvertinimui, apskaitai baigus pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopas.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS

10. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą, siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių gebėjimus:

10.1. formuojamojo vertinimo strategijas mokytojas planuoja kiekvienoje pamokoje,

10.2. diagnostinį vertinimą – ilgalaikiame plane.

11. Mokytojai savo dalyko metodinėje grupėje rugpjūčio mėn. suderina ir aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

12. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką supažindina mokinius su ilgalaikiais planais, modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

13. Mokiniams, besimokantiems pagal pritaikytas bendrąsias programas, pamokoje numatomas individualus vertinimas.

V. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

14. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinami pagal Bendrųjų programų reikalavimus, baigiamųjų klasių mokyklinių ir valstybinių egzaminų vertinimo instrukcijas, mokytojo individualią vertinimo metodiką.

15. Vertinimas 1-4 klasėse:

15.1. pradinio ugdymo klasių mokiniams taikomas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo būdas;

15.2. mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniui žinomais kriterijais, susietais su Bendrosiomis programomis;

15.3. vertinama atsižvelgiant į prigimtines vaiko galias;

15.4. ypatingas dėmesys vertinant skiriamas socialinių, pažintinių, kūrybinių, mąstymo ir veiklos gebėjimams;

15.5. taikomi standartų lygmenys:

- **A** – aukštesnysis standartų lygmuo: puikiai ir labai gerai atlieka užduotis, t.y. beveik nedaro klaidų;

- **P** – pasiektas pagrindinis standartų lygmuo: užduotis atlieka gerai, patenkinamai;

- **Pt** – patenkinami pasiekimai, pasiektas minimalus standartų lygmuo: žinios ir gebėjimai nepakankamai tvirti;

- Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio įrašoma „**np**“ (nepatenkinamas).

16. Baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

17. Mokomieji dalykai 1-4 klasėse vertinami:

* teigiamai – **pp** (padarė pažangą);

* neigiamai – **np** (nepadarė pažangos).

18. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopose naudojamas:

* formalusis vertinimas, pagrįstas Bendrosiomis programomis, brandos egzaminų programomis;

* neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, analizės, fiksavimo ir informavimo būdais.

19. Mokomųjų dalykų pasiekimai **5-12 klasėse** vertinami 10 balų sistema:

10 – puikiai (užduotis ar atsakinėjimas atliktas be klaidų);

9 – labai gerai (užduotis ar atsakinėjimas iš esmės yra atliktas labai gerai, tačiau yra neesminis netikslumas ar suklydimas);

8 – gerai (užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas klaidų ar suklydimų);

7 – pakankamai gerai (atliktoje užduotyje yra keletas klaidų ar suklydimų);

6 – patenkinamai (padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties reikšmę);

5 – pakankamai patenkinamai (mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties);

4 – silpnai (mokinys pusėje atliktos užduoties padarė klaidų);

3 – blogai (nėra nei vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties, o yra tik bandymai atlikti užduotį);

2 – labai blogai (nesuprantama, ką mokinys bandė užduotyje atlikti);

1 – nieko neatliko (mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinančios priežasties).

20. Patenkinamais įvertinimais laikomi 4–10 balų įvertinimai, „įskaityta“. Nepatenkinamais įvertinimais laikomi 1–3 balų įvertinimai, „neįskaityta“, „neatestuota“ (kai mokinys yra praleidęs be pateisinamos priežasties 2/3 trimestro/pusmečio pamokų ir neatsiskaitęs už individualaus ugdymo plano privalomojo dalyko mokslo programą ar programos dalį (trimestro/pusmečio kursą).

21. Dėl mokinių pasiekimų mokantis ekonomikos, dailės, muzikos, kūno kultūros, technologijų, pilietiškumo pagrindų, dorinio ugdymo, žmogaus saugos, pasirenkamųjų dalykų ir modulių vertinimo sprendimą kiekvienais mokslo metais priima Mokytojų taryba.

22. Baigusiems pradinio ugdymo programą ir pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniams skiriamas adaptacinis laikotarpis – pirmasis trimestras:

rugsėjo mėnesį pažymiai nerašomi, pasiekimai vertinami idiografinė sistema, spalio mėnesį – tik teigiamais pažymiais, visą pirmąjį trimestrą mokinių pasiekimai netikrinami kontroliniais darbais.

23. Naujai atvykusiems mokiniams skiriamas 1 mėn. adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu rekomenduojama mokinių pažangos ir pasiekimų pažymiais nevertinti.

24. Jei mokinys yra atvykęs iš užsienio valstybės ir mokykla nustato, kad jo užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla užskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja mokinio pasiekimų vertinimą į 10 balų vertinimo sistemą. Mokiniui sudaromos galimybės tuo metu lankyti lietuvių kalbos ar kitas pamokas kitose klasėse.

25. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys vertinimo tipai:

* **diagnostinis vertinimas** – tai vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus dalyko skyrių, temą, programos dalį. Diagnostinis vertinimas remiasi kontrolinių darbų, apklausos žodžiu, sukauptos informacijos apie mokinio ugdymosi pasiekimus ir pažangą rezultatais;

* **formuojamasis vertinimas** – tai nuolatinis mokinio vertinimas stebint jo individualų, grupinį darbą įvairiose situacijose, individualiai aptariant jo mokymosi sėkmingumą, daromą pažangą;

* **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas balais (3 balų aritmetinis vidurkis įrašomas į klasės dienyną).

26. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams aiškiais ir suprantamais kriterijais.

27. Mokytojai, vadovaudamiesi Bendrųjų programų keliamais tikslais vertinimą planuoja metams. Mokomųjų dalykų teminiuose planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo sistemą. Vertinimą aptaria ir detalizuoja dalykų metodinėse grupėse. Specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių pažanga ir pasiekimai aptariami dalyvaujant specialistams.

28. Mokytojai rugsėjo mėnesio pirmąją savaitę mokinius supažindina su parengtais dalyko teminiais planais, modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, aptaria su mokiniams vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

29. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama mokinių pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per trimestrą / pusmetį:

29.1. jeigu dalykui mokyti skirta viena pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais per trimestrą / pusmetį;

29.2. jeigu dalykui mokyti skirtos dvi – trys pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais per trimestrą / pusmetį;

29.3. jeigu dalykui mokyti skirtos 4-5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 9 pažymiais per trimestrą / pusmetį.

30. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

30.1. Kontrolinis darbas – tai 30-90 min. trukmės savarankiškas, atliekamas raštu ir pažymiu įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip įsisavinta dalyko programos tema, skyrius;

30.2. apklausa žodžiu – tai monologinis arba dialoginis įvertinimas, skirtas žinių ir gebėjimų patikrinimui argumentuotai, raiškiai, taisyklingai reikšti savo mintis;

30.3. mokyklinių konkursų, olimpiadų, varžybų prizinių vietų nugalėtojai ir dalyviai, atlikę pusę ir daugiau užduočių, vertinami 10 (dešimtuku);

30.4. dalyvavimas rajono, respublikos arba tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, varžybose vertinamas 10 (dešimtuku).

31. Mokytojai apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir rašo pažymius už šias mokinio veiklas:

31.1. apklausą raštu,

31.2. apklausą žodžiu,

31.3. namų darbus,

31.4. darbą pamokoje,

31.5. iniciatyvumą,

31.6. aktyvumą.

32. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:

32.1. mokiniam per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

32.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami prieš savaitę, su mokiniiais aptariama kontrolinio darbo struktūra, darbo tikslai, vertinimo kriterijai;

32.3. mokytojai kontrolinius darbus fiksuoja kontrolinių darbų tvarkaraštyje prieš savaitę. Mokytojai dėl svarbių priežasčių gali keisti kontrolinio darbo datą, suderinę su mokiniiais;

32.4. direktoriaus pavaduotojas ugdymui atsako už kontrolinių darbų grafiką. Kontrolinių darbų grafiko laikytis privaloma;

32.5. per pusmetį rekomenduojama parašyti tiek kontrolinių darbų, kiek yra to dalyko savaitinių pamokų;

32.6. paskutinią dieną prieš atostogas ir pirmąją po atostogų kontrolinis darbas nevykdomas;

32.7. informaciniai testai, bandomieji brandos egzaminai, kontroliniai darbai 10-ųjų ir 12-ųjų klasių mokiniam vykdomi iki mokinių pavasario atostogų;

32.8. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pateikia ne vėliau kaip po savaitės, atlieka kontrolinio darbo analizę, numato tolesnį mokymą;

32.9. jei mokiny dėl ligos arba kitų priežasčių nerašė kontrolinio darbo, jis privalo, sutaręs su mokytoju, už jį atsiskaityti per 2-3 savaites.

33. Mokytojai, rašydami pažymį už darbą, kurio užduotys vertinamos taškais, vadovaujasi šia lentele:

Teisingų atsakymų skaičius	Įvertinimas
90-100	10 (dešimt)
89-80	9 (devyni)
79-70	8 (aštuoni)
69-60	7 (septyni)
59-45	6 (šeši)
44-35	5 (penki)
34-26	4 (keturi)
25-17	3 (trys)
16-9	2 (du)
8-0	1 (vienetas)

VI. VERTINIMAS BAIGUS TRIMESTRĄ, PUSMETĮ, PROGRAMĄ

34. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys arba įskaita).

35. Mokiniui, atleistam pagal gydytojo rekomendaciją nuo kūno kultūros, technologijų pamokų, trimestro, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“.

36. Trimestrų, pusmečių ir metiniai įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“, „neįskaityta“, „neatestuota“.

37. Jeigu mokiny praleido mokomojo dalyko 2/3 pamokų ir neturi pažymių, jis neatestuojamas. Mokiny privalo laikyti įskaitą.

37.1. Jeigu mokiny praleido 2/3 pamokų ir turi 3 ir daugiau pažymių, esant 1 pamokai per savaitę; 5 pažymius ir daugiau, esant 2 pamokoms per savaitę; 9 pažymius ir daugiau esant 3-5 pamokoms per savaitę, jis gali būti atestuojamas.

38. Trimestro/pusmečio pažymiai vedami iš to trimestro/pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio juos apvalinant (4,5 – 5; 4,4 – 4).

39. Metinis pažymys vedamas atsižvelgiant į daromą mokinio pažangą:

39.1 jeigu antrojo pusmečio pažymys vienu balu aukštesnis negu pirmojo – vedamas aukštesnis pažymys;

39.2. jeigu antrojo pusmečio pažymys dviem ar daugiau balų aukštesnis negu pirmojo pusmečio – metinis įvertinimas vedamas iš pirmojo ir antrojo pusmečio pažymių vidurkio;

39.3. jeigu antrojo pusmečio įvertinimas žemesnis vienu balu negu pirmojo pusmečio, metinis pažymys vedamas žemesnis;

39.4. jeigu antrojo pusmečio įvertinimas žemesnis 2 balais negu pirmojo pusmečio – metinis įvertinimas rašomas iš pirmojo ir antrojo pažymių vidurkio.

40. Pagrindinis ugdymas baigiamas pasiekimų patikrinimu, vidurinis – brandos egzaminais.

41. Klasės auklėtojas trimestro/pusmečio/metų pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių ugdymosi (pažangumo ir lankomumo) ataskaitą.

VII. TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

42. Mokymosi pasiekimai fiksuojami klasių/mokytojų dienyuose, elektroniniame dienyne.

43. Pažymius elektroniniame dienyne įrašo dalykų mokytojai.

44. Tėvai (globėjai) peržiūri vaiko elektroniniame dienyne esančius įrašus.

45. Klasių auklėtojai organizuoja teminius klasės tėvų susirinkimus ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.

46. Mokyklos vadovybė informuoja mokinių tėvus apie mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijus per pirmąjį visuotinį tėvų susirinkimą rugsėjo mėnesį.

47. Mokyklos vadovybė tris kartus per mokslo metus organizuoja visuotinius tėvų susirinkimus, kuriuose tėvai turi galimybę susitikti su mokyklos vadovais, dalykų mokytojais.

APTARTA

mokytojų tarybos posėdyje

2012 m. rugpjūčio men. 30 d.,

protokolo Nr. 6